Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/2298

10.10.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2024/2298,

annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0097/2024),

A. ottaa huomioon, että Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2022 oli 34 571 120 euroa, mikä merkitsee 5,27 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna; ottaa huomioon, että viranomaisen toiminta rahoitetaan unionin rahoitusosuudella (12 932 000 euroa eli 37,40 prosenttia) sekä jäsenvaltioiden kansallisten valvontaviranomaisten rahoitusosuuksilla (21 076 120 euroa eli 60,96 prosenttia);

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2022 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viranomaisen tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2022 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 99,46 prosenttia, mikä merkitsee 0,52 prosentin vähennystä vuoteen 2021 verrattuna; toteaa kuitenkin, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 92,07 prosenttia, mikä merkitsee 12,95 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna;

Toiminta

2. panee merkille, että viranomainen käyttää tiettyjä mittareita, kuten keskeisiä tulosindikaattoreita, arvioidakseen toiminnastaan saatavaa lisäarvoa ja muita mittareita parantaakseen talousarviohallintoaan; panee merkille, että viranomainen asetti vuonna 2022 seitsemäntoista strategisen tason tulostavoitetta työnsä seitsemällä keskeisellä osa-alueella; panee tyytyväisenä merkille, että viranomainen saavutti tai ylitti 15 näistä tavoitteista, kun taas kahden tavoitteen ei katsottu soveltuvan raportoitavaksi, koska ne olivat riippuvaisia digitaalisesta häiriönsietokyvystä annetun säädöksen (DORA) lainsäädäntöaikatauluista sekä teknisistä häiriöistä;

3. panee merkille, että 342 tuotetta ja palvelua, joiden osuus kaikista tuotteista ja palveluista oli 91 prosenttia, toimitettiin viranomaisen suunnittelemalla tavalla, ja lisäksi 20 tuotteessa ja palvelussa oli vähäisiä viivästyksiä ja kolmeatoista tuotetta tai palvelua ei viety eteenpäin, usein siksi, että ne olivat riippuvaisia lainsäädäntöpäätösten, kuten Solvenssi II -direktiivin uudelleentarkastelun, aikatauluista tai markkinoiden teknisestä kehityksestä ja kilpailevista prioriteeteista; kiittää viranomaista sen puhetilaisuuksien lisäämisestä 167:stä vuonna 2021 214:ään vuonna 2022;

4. panee merkille viranomaisen lukuisat saavutukset vuonna 2022, jotka johtivat sen tavoitteiden laajaan saavuttamiseen valvonnan yhdenmukaistamisen, kuluttajansuojan ja rahoitusvakauden aloilla; panee erityisesti merkille, että viranomainen toteutti lisäeläkelaitoksen ensimmäisen ilmastostressitestin saadakseen tietoa ympäristöriskien vaikutuksista Euroopan ammatillisten lisäeläkkeiden alaan, toimitti komissiolle teknisiä täytäntöönpanostandardeja, joissa vahvistetaan Solvenssi II -direktiivin mukaiset valvontaan liittyvät raportointi- ja julkistamisvaatimukset, julkaisi useita asiakirjoja, raportteja ja ohjeita kestävyysriskien sisällyttämisestä vakuuttajien, jälleenvakuuttajien ja ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten riskinhallintaan sekä antoi Euroopan

([1]) EUVL C 38, 31.1.2023, s. 78.

parlamentille ja neuvostolle tietoa ja teknistä neuvontaa tekoälysäädöstä ja DORAa koskevassa lainsäädäntöprosessissa; kiittää viranomaista sen lukuisista aloitteista ja toimista digitalisaation alalla, joilla se tukee unionin digitaalisen rahoituksen strategian tavoitteita muun muassa osallistumalla yhdessä useiden sidosryhmien, kuten yliopistollisen Eurooppa-instituutin, kanssa EU:n digitaalisen rahoituksen valvonta-akatemian (”EU Supervisory Digital Finance Academy”) perustamiseen;

5. panee merkille, että viranomainen käytti ensimmäistä kertaa useita sille EIOPA-asetuksessa myönnettyjä valtuuksia ja välineitä; panee siinä yhteydessä merkille, että viranomainen antoi vuonna 2022 johtopäätöstensä perusteella Slovakian keskuspankille (NBS) suosituksen sen johdosta, että slovakialaisen vakuutusyhtiön tekemää pääomavaatimusten rikkomista ei ollut käsitelty asianmukaisesti valvonnan näkökulmasta; panee lisäksi huolestuneena merkille, että viranomainen havaitsi NBS:n rikkovan unionin oikeutta, minkä vuoksi komissio antoi virallisen lausunnon, jossa se vaati NBS:ää toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet unionin oikeuden noudattamiseksi, ja tutkinta suoritettiin EIOPA-asetuksen 22 artiklan perusteella; kehottaa viranomaista tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tutkinnan seurannasta ja tuloksista;

6. panee merkille, että viranomainen auttoi varmistamaan rahoitusvakauden ja suojaamaan kuluttajia seuraamalla markkinoita perusteellisesti ja arvioimalla vaikutuksia uudessa tilanteessa, jonka ovat aiheuttaneet Venäjän provosoimaton ja laiton hyökkäys Ukrainaan sekä progressiivisen rahapolitiikan kiristyminen ennätyksellisen korkean inflaation seurauksena kaikkialla Euroopassa; suhtautuu myönteisesti siihen, että vuonna 2022 julkaistiin oikea-aikainen inflaatiota koskeva valvontalausunto, jossa keskityttiin siihen, miten inflaatio vaikuttaa vakuutustekniseen vastuuvelkaan, sijoituksiin ja vakavaraisuuspääomavaatimuksiin;

7. panee merkille, että viranomainen esitti syyskuussa 2022 vuosia 2023–2026 koskevan strategiansa, jossa se on määritellyt strategiset painopisteet, muun muassa vakuutus- ja eläkealan häiriönsietokyvyn ja kestävyyden vahvistamisen sekä kuluttajien etujen vahvan ja johdonmukaisen suojelun varmistamisen kaikkialla unionissa;

Tehokkuus ja hyödyt

8. panee merkille, että Euroopan valvontaviranomaiset koordinoivat toimintaa, jakavat tietoja ja tukevat toisiaan monilla aloilla niin ydintoiminnassa kuin tukitoiminnoissa; suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan valvontaviranomaiset yhdistivät voimansa strategisissa aloitteissa, kuten ohjelmistosovellusten kehittämisessä, verkkoinfrastruktuurissa ja tietoteknisessä konsultoinnissa, esimerkiksi käyttämällä samoja toimittajia; panee tässä yhteydessä merkille viranomaisen vuonna 2022 hyväksymän pilvipalvelustrategian, jonka viranomainen on kehittänyt yhdessä kahden muun Euroopan valvontaviranomaisen, muiden unionin toimielinten sekä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja jonka tavoitteena on tuottaa riippumattomampia, automatisoituja ja itsepalveluperiaatteella toimivia tuotteita viranomaisen asiantuntijoita ja kansallisia toimivaltaisia viranomaisia varten;

9. antaa viranomaiselle tunnustusta sen investoinneista ja henkilöstön kohdentamisesta digitalisaation alalla toteutettaviin hankkeisiin, jotta voidaan lisätä tehokkuutta entisestään muun muassa automatisoimalla ja virtaviivaistamalla toimintaprosesseja sekä parantamalla markkina-ajoitusta ja yhteistyötä toimintojen sisällä ja niiden välillä; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti viranomaisen vuonna 2022 toteuttamiin hankkeisiin, joissa keskityttiin parantamaan tietojen analysoinnin valmiuksia, jotta voidaan saavuttaa tavoite, jonka mukaan viranomaisesta tehdään kaikilta osin digitaalinen ja datavetoinen organisaatio;

10. panee merkille, että viranomainen on toteuttanut päivittäisten toimintakäytäntöjen osalta useita kustannustehokkuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä, kuten hybridityöskentely ja työpisteen yhteiskäyttö sekä nykyaikaiset videoneuvotteluratkaisut, joiden ansiosta työasioissa tehtävät matkat ovat vähentyneet; toteaa, että viranomainen paransi edelleen yhdennettyä kykyjenhallintajärjestelmäänsä säilyttääkseen institutionaalisen tietämyksen, asiantuntemuksen ja tehokkuuden ydintehtävien suorittamisessa ja että järjestelmä mahdollistaa strategisesti yhdenmukaiset henkilöstöhallintoprosessit, työnhakijoiden paremman rekrytoinnin sekä oppimisen ja kehittämisen paremman hyödyntämisen; kehottaa viranomaista toimittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tietoja ja lukuja järjestelmän vaikutuksista;

11. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että viranomainen kuuluu virastoihin, joilla on toimintasuunnitelma toimintansa energiatehokkuuden ja ilmastoneutraaliuden parantamiseksi ja jotka sisällyttävät vuotuisiin toimintakertomuksiinsa ympäristöselonteon (esimerkiksi hiilijalanjälkiraportoinnista); antaa lisäksi viranomaiselle tunnustusta siitä, että se on saanut EMAS-järjestelmän (Euroopan unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä) sertifioinnin vuonna 2022, jotta EMAS-akkreditointi voitaisiin suorittaa virallisesti vuonna 2023;

Henkilöstöpolitiikka

12. panee merkille, että 31. joulukuuta 2022 henkilöstötaulukon viroista/toimista oli täytettynä 99 prosenttia (kuten vuonna 2021) ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 138 väliaikaisesta toimesta 137 oli täytettynä; toteaa, että vuonna 2022 viranomaisen palveluksessa työskenteli lisäksi 36 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 24 kansallista asiantuntijaa;

13. panee merkille viranomaisen vuonna 2022 ilmoittaman sukupuolijakauman, jossa on 15 miestä (65,20 prosenttia) ja kahdeksan naista (34,80 prosenttia) keski- ja ylemmän johdon tehtävissä ja hallintoneuvostossa sekä 104 miestä (53,60 prosenttia) ja 90 naista (46,40 prosenttia) koko henkilöstössä; muistuttaa sukupuolten tasapuolisen edustuksen varmistamisen tärkeydestä ja kehottaa viranomaista ottamaan tämän huomioon henkilöstön palvelukseen ottamisessa ja ylemmän ja keskijohdon nimityksissä;

14. panee tyytyväisenä merkille, että viranomainen jatkoi vuonna 2022 moninaisuutta ja osallisuutta koskevan strategian (hyväksytty vuonna 2021) ja sen yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa EU:n virastojen verkoston (EUAN) monimuotoisuutta koskevan peruskirjan mukaisesti aloitteilla, jotka kattavat laaja-alaisia toimenpiteitä, kuten yhteistyön muiden elinten kanssa, monimuotoisemman työvoiman houkuttelemisen ja valinnan, syrjinnän, häirinnän, tietoisten ja tiedostamattomien ennakkoluulojen ehkäisemisen sekä moninaisuuteen ja osallisuuteen liittyvien tietojen seurannan; panee merkille, että vuonna 2022 ilmoitettiin yhdestä väitetystä häirintätapauksesta, mutta tapauksen käsittely päätettiin ilman lisätoimia, koska alustavassa arvioinnissa ei ensi näkemältä löytynyt näyttöä;

15. suhtautuu myönteisesti siihen, että viranomainen on sitoutunut edistämään moninaista ja osallistavaa työympäristöä, jossa otetaan huomioon myös vammaisten henkilöiden tarpeet, ja tarjoamaan sellaisen; panee tässä yhteydessä merkille, että vuonna 2022 nimettiin viranomaisen sisäinen vammaiskoordinaattori ja -lähettiläs vahvistamaan ja kiinnittämään edelleen huomiota tähän osa-alueeseen ja henkilöstön ja johdon keskuudessa toteutettiin aihetta käsittelevä kyselytutkimus ja tiedotustoimia;

16. panee tyytyväisenä merkille, että viranomainen oli edelleen erittäin sitoutunut parantamaan henkilöstön hyvinvointia ja työn ja yksityiselämän välistä tasapainoa ja että henkilöstön sitoutumisessa ja tyytyväisyydessä havaittiin myönteisiä tuloksia; toteaa, että keskeisiä painopisteitä olivat joustavat työjärjestelyt, etätyö, elinikäinen ohjaus ja urakehitys, hyvinvointiohjelmat sekä johdon tarjoama tuki;

Hankinnat

17. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille huomautuksen, että viranomainen suoritti maksuja (yhteensä 25 607 euroa) sellaisen sopimuksen päättymisen jälkeen, jonka nojalla viranomainen hankki matkapuhelinviestintäpalveluja neljäksi vuodeksi (2017–2021); panee merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän, jonka mukaan kyseiset maksut olivat sääntöjenvastaisia; panee lisäksi merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, jonka mukaan huhtikuussa 2022 allekirjoitettu sopimukseen tehty muutos rikkoi varainhoitoasetuksen liitteessä I olevaa 1.1 kohtaa;

18. palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen unionin virastoja koskevasta vuosikertomuksesta vuodelta 2021 huomautuksen viranomaisen sääntöjenvastaisesti maksamasta 288 125 euron summasta sen tiloja koskevan vuokrasopimuksen osalta; panee siinä yhteydessä merkille viranomaisen kertomuksen toimenpiteistä, jotka on toteutettu vastuuvapauden myöntävän viranomaisen suositusten perusteella (vuoden 2021 vastuuvapaus), ja viranomaisen kannan, jonka mukaan sopimusvelvoitteiden noudattamatta jättämisellä olisi ollut viranomaiselle kielteinen oikeudellinen ja maineeseen kohdistuva vaikutus; panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että kyseisen huomautuksen käsittely on edelleen kesken; kehottaa viranomaista toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet käynnistäessään uuden vuokrasopimuksen hankintamenettelyn, jotta vältetään mahdolliset ristiriidat vuokrasopimuksessa asetettujen velvoitteiden ja varainhoitoasetuksen asiaa koskevien säännösten välillä;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

19. panee tyytyväisenä merkille, että viranomaisen verkkosivustolla julkaistaan viranomaisen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti viranomaisen hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenten ansioluettelot, viranomaisen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan esittely ja viranomaisen osastopäälliköiden lyhyt esittely; toteaa, että kunkin hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenen sekä viranomaisen ylemmän johdon yksittäiset sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja aikomusilmoitukset ovat julkisesti saatavilla; suhtautuu myönteisesti myös viranomaisen henkilöstön edunvalvojien kanssa järjestämien tapaamisten julkaisemiseen viranomaisen verkkosivustolla;

20. suhtautuu myönteisesti siihen, että viranomainen on vuonna 2022 tiukentanut henkilöstöä ja muita kuin henkilöstöön kuuluvia henkilöitä koskevia eettisiä sääntöjään, ja käsitellyt siten viranomaisen tilinpäätöstä koskevassa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa esitettyjä huomautuksia varainhoitovuodelta 2021 ja pyrkinyt säilyttämään puolueettoman, objektiivisen ja riippumattoman päätöksenteon sekä tunnistamaan ja käsittelemään nopeasti mahdolliset eturistiriidat; panee tässä yhteydessä merkille viranomaisen työjärjestyksen tarkistamisen, riippumattomuutta ja päätöksentekoprosesseja koskevien toimintaperiaatteiden hyväksymisen henkilöstöön kuulumattomien henkilöiden eturistiriitojen välttämiseksi, puheenjohtajan ja toimitusjohtajan arviointia koskevan päätöksen tarkistamisen hyväksymisen sekä viranomaisen henkilöstöä koskevien eettisten sääntöjen tarkistamisen;

21. panee merkille väärinkäytösten paljastamisen osalta, että yksi henkilöstön jäsen ilmaisi vuonna 2022 huolensa mahdollisesta sääntöjenvastaisuustapauksesta ja että viranomainen on käsitellyt asiaa sovellettavien sääntöjen mukaisesti; panee tässä yhteydessä merkille, että Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF), jolle viranomainen ilmoitti asiasta viipymättä, teki arvioinnin ja lopetti tapauksen käsittelyn sillä perusteella, että asiassa ei ollut riittävästi syytä epäilyksiin tutkinnan aloittamiseksi;

22. panee tyytyväisenä merkille, että viranomaisen hallintoneuvosto tarkisti työjärjestystään heinäkuussa 2022 ja pani täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, joka koski niiden hallintoneuvoston jäsenten, joita eturistiriita koskee, läsnäoloa keskusteluissa ja äänestyksissä; panee lisäksi merkille, että viranomaisen johtokunta hyväksyi joulukuussa 2022 tarkistetun päätöksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan arvioinnista tilintarkastustuomioistuimen huomautusten mukaisesti;

Sisäinen valvonta

23. panee merkille, että viranomainen toteutti vuonna 2022 sisäisen valvonnan kehyksensä vuosittaisen arvioinnin ja totesi, että kaikki osatekijät ja periaatteet pannaan täytäntöön ja toimivat aiotulla tavalla ja että joitakin parannuksia tarvitaan havaitun kohtalaisen puutteen vuoksi;

24. panee merkille, että sisäinen tarkastus antoi vuonna 2022 kertomuksen vuonna 2021 tehdystä tarkastuksesta, joka koski EIOPAn interventiotoimenpiteitä, jotka kohdistuivat kansallisiin toimivaltaisiin viranomaisiin ja unionin vakuutus- ja lisäeläkealan markkinatoimijoihin; panee lisäksi merkille, että viranomaisen laadunvalvontakomitea julkaisi tarkastusraportin ”Lessons learned from the cooperation and interaction between EIOPA and the NCAs during the COVID-19 pandemic”; kehottaa viranomaista pitämään vastuuvapauden myöntävän viranomaisen ajan tasalla sisäisen tarkastuksen toimialan ja laadunvalvontakomitean antamien suositusten täytäntöönpanosta;

25. panee tyytyväisenä merkille, että viranomainen havaitsi ja tarkkaili riskejä vuonna 2022 sekä toteutti toimenpiteitä lieventääkseen vaikutuksia, jotka aiheutuivat riskeistä, jotka liittyivät siihen, että sillä ei ollut riittäviä valmiuksia panna täytäntöön uusia valtuuksia ja tehtäviä samalla kun se toteutti nykyisiä sitoumuksiaan, ja sellaisen ammattitaitoisen henkilöstön puuttumiseen, jolla olisi tarvittava pätevyys, houkuttelevuuteen ja rekrytointiin liittyvistä ongelmista sekä kyberturvallisuusuhkiin ja toiminnan jatkuvuuteen;

26. panee merkille, että viranomainen jatkoi vuonna 2022 tarkastuksen ”Oversight Tools in the Consumer Protection Area” (2019–2020) jäljellä olevien suositusten käsittelyä; panee lisäksi merkille, että tämän tarkastuksen tuloksena annettiin neljä suositusta, joita on käsitelty siten, että sisäinen tarkastus saattoi virallisesti päätökseen kaksi suositusta marraskuussa 2021 ja kaksi suositusta saatettiin virallisesti päätökseen kesäkuussa 2022;

Muita huomautuksia

27. panee merkille, että viranomainen antoi vuonna 2022 yhdessä muiden Euroopan valvontaviranomaisten kanssa varoituksia kuluttajille moniin kryptovaroihin liittyvästä suuririskisestä ja spekulatiivisesta toiminnasta;

28. panee merkille viranomaisen vastauksista vastuuvapauden myöntävän viranomaisen kysymyksiin, että viranomainen hyödyntää tällä hetkellä komission sähköisiä tarjouskilpailutyökaluja (tarjouksen jättäminen sähköisesti, sähköinen toimittaminen, sähköinen laskutus) ja että julkisten hankintojen hallinnointityökalu on otettu käyttöön (heinäkuusta 2023 alkaen); suhtautuu myönteisesti siihen, että EIOPAn hankintamenettelyihin sisältyy mahdollisuuksien mukaan vaatimuksia, jotka koskevat ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevia kriteerejä ja että EIOPAn tarjoajien on allekirjoitettava muun muassa ympäristö- ja sosiaalisten velvoitteiden noudattamista koskeva kunnian ja omantunnon kautta annettava vakuutus;

29. panee merkille, että viranomainen julkaisi vuonna 2022 työnsä tulokset kertomusten muodossa verkkosivustollaan ja sosiaalisessa mediassa ja useimpiin kertomuksiin liittyi lehdistötiedote; suhtautuu myönteisesti siihen, että joissakin tapauksissa niihin liitetään myös tiivistelmiä, lyhyitä sosiaalisen median klippejä tai lyhyitä haastatteluja, joissa sisältö selitetään yksinkertaisemmin;

30. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 11. huhtikuuta 2024 antamaansa päätöslauselmaan ([2]).

([2]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0280.